

Waterwinning en watergebruik door de industrie, 1976-2012

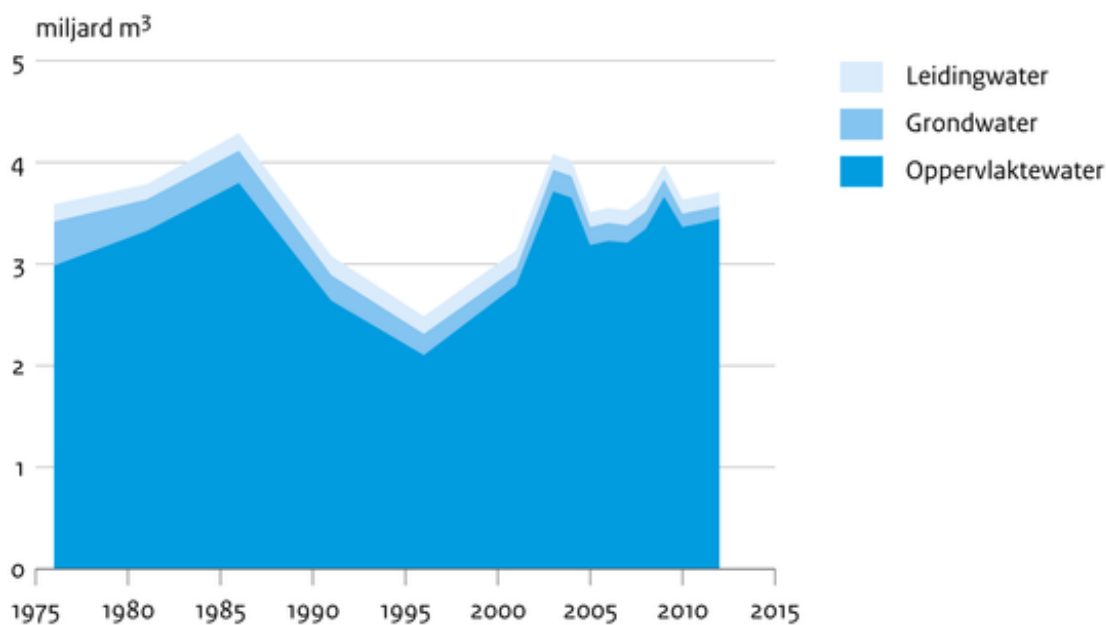
Indicator | 2 november 2016

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Naar schatting tachtig tot negentig procent van het watergebruik door de industrie wordt ingezet voor koeling. Door de jaarlijks wisselende koelwaterbehoefte fluctueert vooral het gebruik van oppervlaktewater. Het verbruik van grondwater en leidingwater is de laatste 3 jaar substantieel afgenomen, maar dit is slechts voor een klein deel veroorzaakt door de economische crisis.

[figuurgroep]

Waterwinning en waterverbruik door industrie

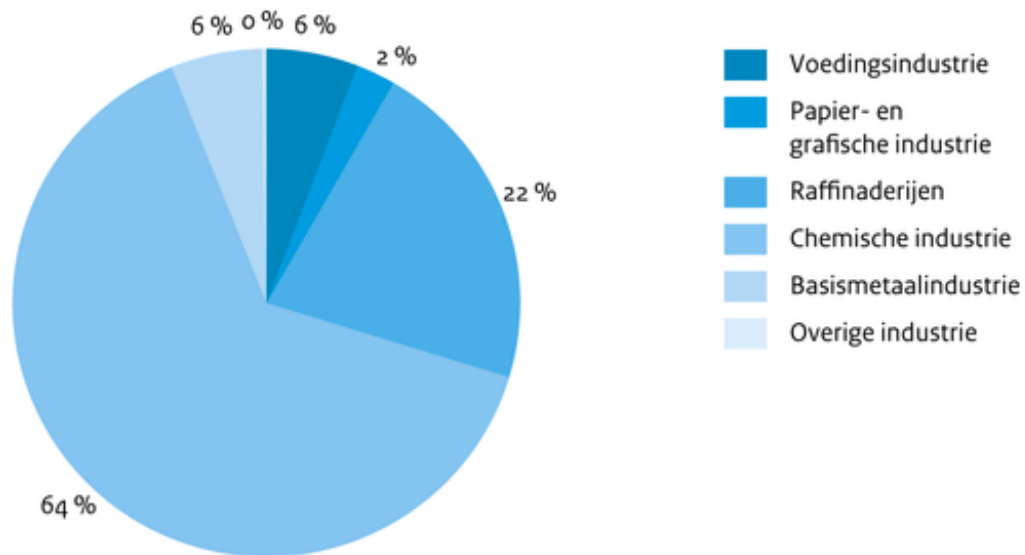

Bron: CBS

CBS/jul16
www.clo.nl/nl001811

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]
- [Download data \(xlsx\)](#) [4]

Winning en verbruik oppervlaktewater door industrie, 2012

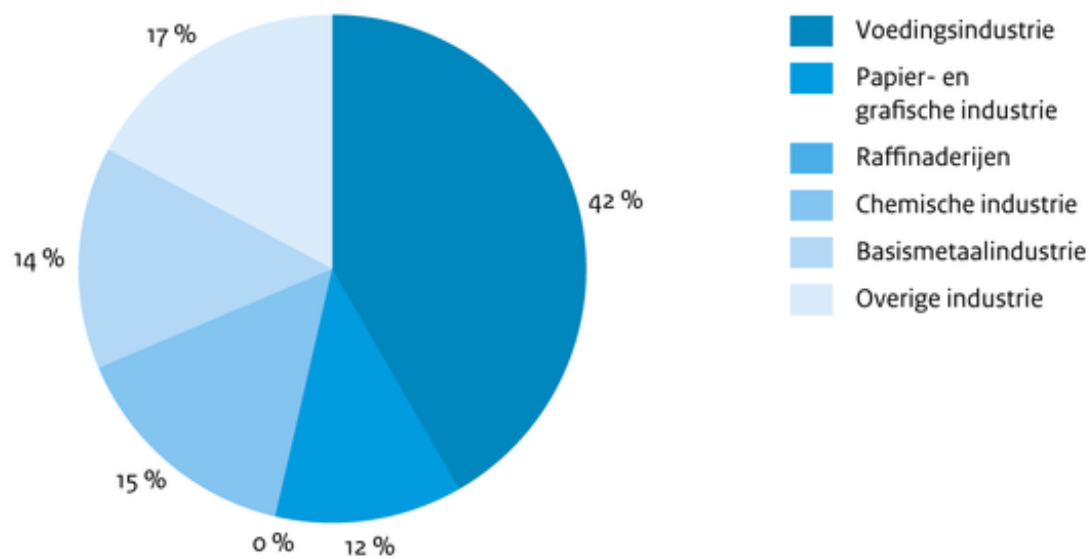

Bron: CBS

CBS/jul16
www.clo.nl/nl001811

- [Download figuur](#) [5]
- [Download data \(xlsx\)](#) [6]
- [Download data \(ods\)](#) [7]

Winning en verbruik van grondwater door industrie, 2012

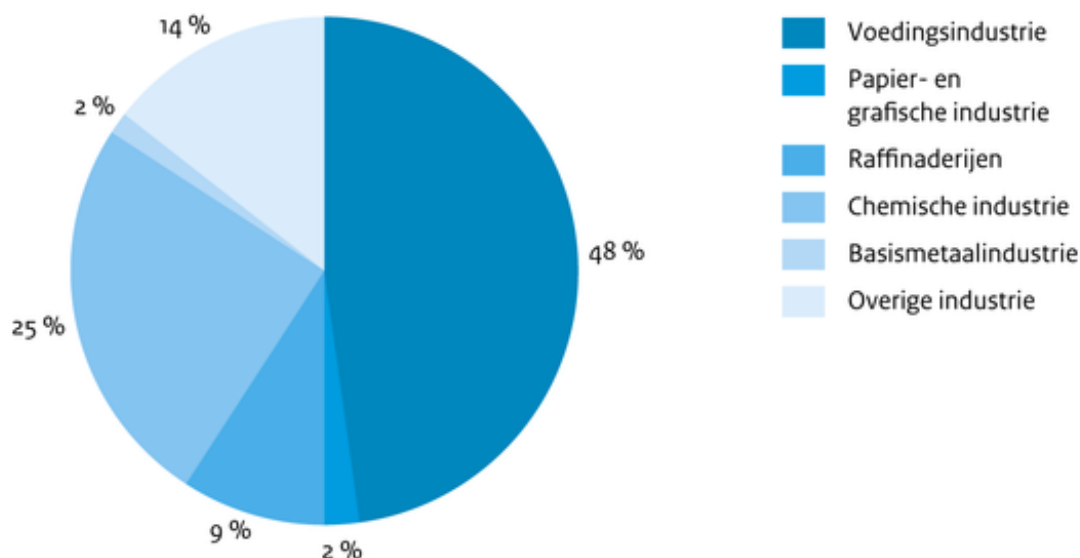

Bron: CBS.

CBS/jul16
www.clo.nl/nl001811

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xlsx\)](#) [9]
- [Download data \(ods\)](#) [10]

Winning en verbruik van leidingwater door industrie, 2012

Bron: CBS

CBS/juh6
www.clo.nl/nl001811

- [Download figuur](#) [11]
- [Download data \(xlsx\)](#) [12]
- [Download data \(ods\)](#) [13]

[/figuurgroep]

Industrie onttrekt minder grondwater

Het totale watergebruik door de industrie ligt in 2012 ongeveer op hetzelfde niveau als dertig jaar geleden. Wel is in deze periode de grondwateronttrekking aanzienlijk teruggedrongen als indirect gevolg van de invoering van de Wet verontreiniging oppervlaktewater in 1970. Tevens is vanaf 1980 een stringenter grondwaterbeleid gevoerd om verdroging tegen te gaan. Vanaf 1995 wordt er bovendien een (rijks) grondwaterbelasting (Wet belastingen op milieugrondslag) geheven door het Rijk en ook zijn er provinciale grondwaterheffingen opgelegd, maar dat heeft daarna slechts geleid tot een geleidelijke afname van de onttrekkingen. In 2010 en 2011 is de daling sterker dan voorheen. Ten dele lijkt dit te zijn veroorzaakt door de economische crisis die in 2009 is begonnen. De (rijks) grondwaterbelasting is per 2012 weer afgeschaft.

Leidingwatergebruik neemt laatste drie jaar weer af

Het leidingwatergebruik in de industrie is in 2012 10% lager dan in 2008, vlak voor het begin van de economische crisis. Omdat de economische krimp in de sector industrie kleiner was dan 0,5%, is slechts een klein deel van de daling toe te schrijven aan de verminderde activiteiten van bedrijven. De voortgaande inspanningen van bedrijven om het watergebruik te beperken, bijvoorbeeld door het sluiten van waterkringlopen en hergebruik van proceswater, spelen een belangrijkere rol.

Chemie en raffinaderijen grootste (koel)waterverbruikers

Naar schatting 80 tot 90 procent van het onttrokken oppervlaktewater wordt ingezet als koelwater, in het bijzonder in de chemie en bij de raffinaderijen. Bij deze sectoren is het verbruik van oppervlaktewater in 2012 licht gestegen ten opzichte van eerdere jaren. De jaarlijkse fluctuaties in de koelwaterbehoefte zorgen voor een wisselend totaal waterverbruik.

Referenties

- CBS (2003). [StatLine: Waterverbruik nijverheid, 1996 -2001](#) [14] CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2009). [Milieurekeningen 2008](#) [15] CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2014a). [Statline: Milieurekeningen: watergebruik](#) [16] CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2014b). [Environmental Accounts of the Netherlands, 2013](#) [17]
- (Milieurekeningen 2013) CBS, Den Haag/Heerlen.

Relevante informatie

- Meer gegevens over het gebruik van water zijn te vinden in de publicatie [Environmental Accounts of the Netherlands, 2013](#) [17] en de tabel [Statline: Milieurekeningen: watergebruik](#) [16] van het CBS.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Waterwinning en watergebruik door de industrie

Omschrijving

De ontwikkeling van winning en gebruik van oppervlaktewater, grondwater en leidingwater ten behoeve van industriële processen. Uitsplitsing van het watergebruik naar een aantal bedrijfstakken (alleen meest recente statistiekjaar).

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

De gegevens voor de periode vanaf 2003 zijn samengesteld op basis van opgaven in Milieujaarverslagen. Ontbrekende bedrijven in de industrie zijn bijgeschat op basis van

productiecijfers. Voor de kleinere industrieën en ontbrekende bedrijven is een extrapolatie gemaakt uit de (historische) gegevens van de CBS-enquête Watervoorziening van industrie, delfstoffenwinning en elektriciteitscentrales 2001. Een uitgebreidere toelichting geeft de publicatie [Milieurekeningen 2008](#) [15] (CBS, 2009) en [Environmental Accounts of the Netherlands, 2013](#) [17] (CBS 2014b). De gegevens voor de periode tot en met 2001 zijn berekend op basis van de CBS-enquête Watervoorziening van industrie, delfstoffenwinning en elektriciteitscentrales, die om de vijf jaar werd gehouden. Tot 1991 betreft het een integrale enquête. Vanaf 1996 werd er bij de kleine bedrijven een steekproef getrokken. De vragenlijst werd toegezonden aan bedrijven met 20 of meer werknemers. Een meer uitgebreidere toelichting geeft de tabeltoelichting bij de StatLine-tabel [StatLine: Waterverbruik nijverheid, 1996 -2001](#) [14] (CBS, 2003).

Basistabel

Cijfers tot en met 2001: StatLine: [StatLine: Waterverbruik nijverheid, 1996 -2001](#) [14] (CBS, 2003). Cijfers vanaf 2003: [Statline: Milieurekeningen; watergebruik](#) [16] (CBS 2014a).

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Voor cijfers tot en met 2001: Leidingwater, water van andere bedrijven; bij onttrekkingen wordt onderscheid gemaakt tussen brak/zout en zoet water.

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Milieurekeningen 2008](#) [15] (CBS, 2009).

[Environmental Accounts of the Netherlands 2013](#) [17] (CBS, 2014)

Opmerking

De gegevens vanaf 2003 sluiten niet helemaal aan bij de gegevens voor de periode tot en met 2001. Dit is het gevolg van een andere berekeningsmethode.

Betrouwbaarheids codering

C (schatting op basis van een groot aantal accurate metingen waarbij de representativiteit grotendeels is gewaarborgd).

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2016). [Waterwinning en watergebruik door de industrie, 1976-2012](#) [18] (indicator 0018, versie 11, 2 november 2016). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl001811>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0018> [2]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0018_001g_clo_11_nl.png [3]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-001g-clo-11-nl.ods> [4]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-001g-clo-11-nl.xlsx> [5]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0018_002g_clo_11_nl.png [6]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-002g-clo-11-nl.xlsx> [7]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-002g-clo-11-nl.ods> [8]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0018_003g_clo_11_nl.png [9]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-003g-clo-11-nl.xlsx> [10]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-003g-clo-11-nl.ods> [11]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0018_004g_clo_11_nl.png [12]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-004g-clo-11-nl.xlsx> [13]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0018-004g-clo-11-nl.ods> [14] <http://statline.cbs.nl/StatWeb/table.asp?STB=G1&LA=nl&DM=SLNL&PA=37555&D1=a&D2=a&HDR=T> [15] <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/macro-economie/publicaties/publicaties/archief/2009/2008-c167-pub.htm> [16] <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=82883NED&D1=0-1,4&D2=0-3,5-9,13,15,23,27-29,32-33,36,39-44,48-51,54,58&D3=a&HD=150603-1058&HDR=T,G2&STB=G1> [17] <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/6293456F-8E61-4821-964D-17C7D67416B8/0/environmentalaccountsofthenetherlands2013.pdf> [18] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl001811>